ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 32.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 22-го Апрѣля — 1838 — *Wilno. Piątek. 22-go Kwietnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна, 21-го Апрѣля.

Распоряженіе Начальства.

Дворяне Виленской Губерніи, проживающіе въ другихъ мѣстахъ Имперіи по билетамъ, въ прежнее время выданнымъ, обращаются къ Г. Виленскому Гражданскому Губернатору съ прошеніями, о перемѣнѣ имъ билетовъ на дальнѣйшее проживаніе внѣ Виленской Губерніи.

Правящій должность Виленскаго Гражданскаго Губернатора Предсѣдатель Виленской Палаты Уголовнаго Суда *Калкатинъ*, имѣя въ виду, что послѣ выдачи этимъ Дворянамъ первоначальныхъ билетовъ, классъ, бывшей околичной шляхты западныхъ губерній, пользовавшійся правами Дворянъ, по постановленіямъ Правительства, получилъ новое образованіе Гражданъ и Однодворцевъ, а также, что и оставшіеся въ Благородномъ знаніи Дворянъ, не должны получать билетовъ на отлучку безъ вѣдома тѣхъ Уѣздныхъ Предводителей, въ вѣдомствѣ которыхъ они состоятъ записаны; призналъ нужнымъ поставить о томъ въ извѣстность всѣхъ Гг. Уѣздныхъ Предводителей и предписать всѣмъ Градскимъ и Земскимъ Полиціямъ Виленской Губерніи, чтобы они объявили повсемѣстно, дабы Дворане не иначе обращались къ Г. Начальнику Губерніи, испрашивая паспортовъ на отлучку или на дальнѣйшее пребываніе внѣ Губерніи, какъ чрезъ Гг. Уѣздныхъ Предводителей, обязанностію которыхъ будетъ, сдѣлать объ нихъ представленія по надлежащемъ объ нихъ удостовѣреніи и по собраніи нужныхъ справокъ отъ мѣстныхъ полицейскихъ Начальствъ. О чемъ и послано 10 сего Апрѣля циркулярное предписаніе. (*Вил. Губ. Вѣд.*)

Санктпетербургъ, 12-го Апрѣля.

Высочайшія Грамоты.

I.

Нашему Генералу отъ Артиллеріи, Генералъ-Адъютанту *Сухозанету*.

Ревностное и полезное служеніе ваше Престолу и Отечеству, ознаменованное многими опытами пламеннаго усердія, неутомимой дѣятельности и неослабныхъ трудовъ въ обширномъ кругу возложенныхъ на васъ важныхъ обязанностей по званію Члена Военнаго Совѣта, Директора Императорской Военной Академіи и Предсѣдательствующаго въ Комитетѣ по Артиллерійской части, постоянно обращали на васъ совершенное Наше благоволеніе и признательность.— Съ особеннымъ удовольствіемъ возобновляя вамъ чрезъ сіе изъявленіе оныхъ, Всемилостивѣйше жалуемъ вамъ, въ вящшее доказательство всегдашняго Нашего вниманія къ отличнымъ вашимъ заслугамъ, алмазами украшенные знаки ордена *Св. Благовѣрнаго Великаго Князя Александра Невскаго*, которые при семъ препровождая, пребываемъ навсегда къ вамъ благосклонны.

II.

Дежурному Генералу Главнаго Нашего Штаба, Нашему Генералъ-Лейтенанту, Генералъ-Адъютанту *Клейнмихелю*.

Разсмотрѣвъ отчетъ, представленный Намъ Во-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno, 21-go Kwietnia.

Rozporządzenie Zwierzchności.

Dworzanie Gubernii Wileńskiej, mieszkający w innych miejscach Cesarstwa za biletami, w dawniejszym czasie wydanemi, udają się do P. Wileńskiego Cywilnego Gubernatora z prośbami, o zamianę im biletow na dalsze przebywanie za obrębem Gubernii Wileńskiej.

Sprawujący obowiązek Wileńskiego Cywilnego Gubernatora Prezydent Wileńskiej Izby Kryminalnego Sądu *Kałkatin*, mając na względzie, że po wydaniu tym Dworzanom początkowych biletow, klasa, byłej okolicznej szlachty Gubernij zachodnich, używająca praw Dworzan, podług postanowień Rządu, otrzymała nowe urządzenie Hrabdan i Jednodworców; takoż, że i pozostali w szlacheтném nazwaniu Dworzan, nie powinni otrzymywać biletow na oddalenie się bez wiedzy tych Marszałków Powiatowych, w zawiadowstwie których są oni zapisani; uznał za potrzebę podać do wiadomości wszystkich PP. Marszałków Powiatowych i zalecić wszystkim mieskim i ziemskim Policyom Gubernii Wileńskiej, iżby obwieścili powszechnie, ażeby Dworzanie nie inaczej udawali się do P. Naczelnika Gubernii, prosząc o pasporta na wyjazd albo na dalsze przebywanie za obrębem Gubernii, jak przez PP. Marszałków Powiatowych, których będzie obowiązkiem, uczynić o nich przedstawienia po należytém o nich zapewnieniu się i po zebraniu potrzebnych wiadomości od miejscowych władz policyjnych. O czém 10 go teraźniejszego Kwietnia posłano okolne zalecenie.

(*Wil. Gaz. Gub.*)

Sankt-Petersburg, 12-go Kwietnia.

Najwyższe Dyplomata.

I.

Naszemu Jenerałowi Artylleryi, Jenerał-Adjutantowi *Suchozanetowi*.

Gorliwa i pożyteczna służba wasza Tronowi i Ojczyznie, oznamionowana wielą doświadczeniami żarliwego przywiązania, niezmordowanej czynności i prac w obszernym obrębie włożonych na was ważnych obowiązkow Członka Rady Wojskowej, Dyrektora Cesarskiej Akademii Wojskowej i Prezydującego w Komitecie w części Artyllerycznej, statecznie zwracały na was zupełne Nasze zadowolenie i uznanie.— Ze szczególném zadowoleniem ponawiając wam przez niniejsze oświadczenie onych, Najłaskawiej darujemy wam, dla większego dowodu statecznej naszej uwagi ku odznaczającym się zasługom waszym, znaki brylantami ozdobione *Orderu Św. Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia Alexandra Newskiego*, które tu przesyłając, zostajemy ku wam na zawsze przychylni.

II.

Dežurnemu Jenerałowi Głównego Sztabu Naszego, Naszemu Jenerał-Porucznikowi, Jenerał-Adjutantowi *Kleinmichelowi*.

Rozpatrzywszy sprawozdanie, przedstawione Nam

енным Министромъ, о дѣйствіяхъ Министерства за минувшій годъ, Мы, къ душевному Нашему удовольствію, вновь удостовѣрились объ отличномъ во всѣхъ отношеніяхъ и совершенно видамъ и намѣреніямъ Нашимъ соотвѣтствующемъ положеніи ввѣренныхъ вамъ Департаментовъ: Инспекторскаго и Военныхъ Поселеній, въ обширномъ кругу дѣятельности коихъ всѣ части съ желаемымъ успѣхомъ достигаютъ цѣли, указанной Образованіемъ Министерства, а дѣла имѣютъ самое быстрое и правильное теченіе. Изъявляя вамъ полную и совершенную признательность Нашу, за столь достохвальное и полезное служеніе ваше, какъ и вообще за ревностное исполненіе многихъ другихъ важныхъ порученій, Нами на васъ возлагаемыхъ, Всемилостивѣйше жалуемъ васъ Кавалеромъ Ордена *Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра первой степени*, коего знаки при семъ препровождая, пребываемъ къ вамъ Императорскою Нашею милостію навсегда благосклонны.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ.
3-го Апрѣля 1838 года.

Высочайшимъ Приказомъ отъ 3-го Апрѣля, производятся: за отличіе по службѣ, изъ Генералъ-Маіоровъ въ Генералъ-Лейтенанты: Членъ Военно-Ученаго Комитета, состоящій по Артиллеріи *Минутъ*, съ оставленіемъ при прежней должности; Командующій 19-ю Пѣхотною дивизіею, *Фези*, съ утвержденіемъ Начальникомъ сей дивизіи. Изъ Полковниковъ въ Генералъ-Маіоры: Могилевскій Комендантъ, состоящій по Кавалеріи *Окуневъ 2-й*, съ оставленіемъ при прежней должности; Смотритель дома Генеральнаго Штаба, состоящій по Арміи *Юшкевичъ*, который и увольняется отъ службы, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года; находящійся при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею, для особыхъ порученій, состоящій по Арміи *Ивановъ 1 й*; Военный Начальникъ Калишской губерніи, состоящій по Артиллеріи *Соболевъ 2-й*; Командиръ Полоцкаго Егерскаго полка, *Соймоновъ*,— всѣ трое съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ; Лейбъ-Гвардіи Московскаго полка *Румянцовъ*, съ состояніемъ при 2-й Гвардейской Пѣхотной дивизіи; Командиръ 1-го Учебнаго Карабинернаго полка, Флигель-Адъютантъ, Лейбъ-Гвардіи Семеновскаго полка *Бибиковъ 3-й*, съ назначеніемъ Командиромъ 1-й Учебной Карабинерной бригады и съ состояніемъ по Арміи; Командиръ Казанскаго Егерскаго полка, *Чичаговъ*; Командиръ Рижскаго пѣхотнаго полка, *Панталѣевъ 1-й*; Командиръ Азовскаго пѣхотнаго полка, *Шрейберъ*,— всѣ трое съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ; состоящій по Кавалеріи *Лифляндъ*; Командиръ Тенгинскаго пѣхотнаго полка, *Кашутинъ*, съ оставленіемъ при прежней должности; Командующій 1-ю бригадою 5-й Легкой Кавалерійской дивизіи, *Ланской 2-й*, съ утвержденіемъ Командиромъ сей бригады. Находящійся при Штабѣ Его Императорскаго Высочества по управленію Генералъ-Фельдцейхмейстера, Лейбъ-Гвардіи Пѣшей Артиллеріи Баронъ *Корфъ 2-й*, съ назначеніемъ Командиромъ 2-й бригады 2-й Драгунской дивизіи и съ состояніемъ по Конной Артиллеріи; Командующій Лейбъ-Гвардіи Уланскимъ Его Императорскаго Высочества Великаго Князя МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА полкомъ, *Матвѣевъ 1-й*, съ утвержденіемъ Командиромъ сего полка; Исправляющій должность Начальника Штаба Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, Генеральнаго Штаба *Коцебу 2-й*, съ утвержденіемъ Начальникомъ Штаба сего Корпуса и съ оставленіемъ въ Генеральномъ Штабѣ; Оберъ-Прокуроръ Святѣйшаго Синода, Флигель-Адъютантъ, Лейбъ-Гвардіи Гусарскаго полка Графъ *Протасовъ*, съ назначеніемъ состоять въ Свитѣ Его Императорскаго Величества и съ оставленіемъ при прежней должности. Назначаются: состоящій по Арміи Генералъ-Лейтенантъ *Фроловъ 1-й*, Инспекторомъ Учебныхъ Карабинерныхъ полковъ, съ оставленіемъ по Арміи; Управляющій Коммиссаріатскимъ Департаментомъ Военнаго Министерства, состоящій по Арміи Генералъ-Маіоръ *Храпачевъ*, Генералъ-Кригсъ-Коммиссаромъ Военнаго Министерства, съ оставленіемъ по Арміи; Начальникъ Штаба Корпуса Жандармовъ, Генералъ-Маіоръ *Дубельтъ 1-й*, состоять въ Свитѣ Его Императорскаго Величества, съ оставленіемъ при прежней должности. (*Р. И*)

— Высочайшимъ Указомъ, отъ 2-го сего мѣсяца, Господинъ Министръ Народнаго Просвѣщенія Всемилостивѣйше пожалованъ въ Дѣйствительные Тайные Совѣтники.

— Высочайшими Именными Указами, данными Придворной Конторѣ 2-го сего Апрѣля, Всемилостивѣйше

przez Ministra Wojny, o czynnościach Ministeryum z roku zeszłego, z serdecznem Naszem zadowoleniem, przekonaliśmy się znowu o odznaczającym się we wszystkich względach i zupełnie widokom i zamiarom Naszym odpowiadającym stanie powierzonych wam Departamentów: Inspektorskiego i Osiedleń Wojskowych, w obszernym obrębie działań, których wszystkie części z pożądanym postępem osiągają cel przez nowe urządzenie Ministeryum wskazany, a dzieła mają tok szybki i zgodny z prawidłami. Oświadczając wam zupełną wdzięczność Naszę, za tak chwalebną i pożyteczną służbę waszę, jak i w ogólności za gorliwe wykonanie wielu innych ważnych zleceń, przez Nas na was wkładanych, Najłaskawiej mianujemy was Kawalerem *Orderu Św. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza pierwszego stopnia*, którego znaki przy niniejszém przesyłając, zostajemy ku wam Cesarską Naszą łaską na zawsze przychylni.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

NIKOŁAY.

S. Petersburg.
5-go Kwietnia 1838 roku.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny pod dniem 3-m Kwietnia, wyniesieni: za odznaczenie się w służbie, Jenerał-Majorowie na Jenerał-Porucznikow: Członek Wojskowo-Naukowego Komitetu, liczący się w Artylleryi *Minut*, z pozostaniem przy obowiązku dotychczasowym; dowodzący 19-tą dywizyą Piechoty, *Fesi*, z utwierdzeniem Naczelnikiem tej dywizyi. Półkownicy na Jenerał-Majorów: Mohylewski Komendant, liczący się w Kawaleryi *Okuniew 2 gi*, z pozostaniem przy obowiązku dotychczasowym; Dozórca Domu Sztabu Jeneralnego, liczący się w Armii *Juszkowicz*, który się uwalnia ze służby, z mundurem i pensyą zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6-go Grudnia 1827 roku; znajdujący się przy Główno-Dowodzącym Armią Działającą, do szczególnych poleceń, liczący się w Armii *Iwanow 1-szy*; Wojskowy Naczelnik Gubernii Kaliskiej, liczący się w Artylleryi *Sobolew 2-gi*; Dowódzca Połockiego półku strzelców, *Sojmonow*,— wszyscy trzej z pozostaniem przy obowiązkach dotychczasowych; półku Moskiewskiego gwardyi *Rumiancow*, i ma zostawać przy 2 dywizyi pieszej gwardyi. Dowódzca 1-go uczebnego półku karabinjerów, z półku Siemionowskiego gwardyi Fligel-Adjutant *Bibikow 3-ci*, i mianowany Dowódzcą 1-szej karabinjernej uczebnej brygady, z zaliczeniem do wojska. Dowódzcy półków: Kazańskiego strzelców *Czyczagow*, Ryzkiego pieszego *Pantalejew 1-szy* i Azowskiego pieszego *Schreiber*, trzej ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; liczący się w jeździe *Lifland*, Dowódzca Tengińskiego pieszego półku *Kaszutin*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; Dowodzący 1 brygadą 5 lekkiej dyw. jazdy *Łańskoj 2-gi*, z zatwierdzeniem na témże dowództwie; zostający przy sztabie Jego Cesarskiej Wysokości w wydziale Wielkiego Mistrzostwa artylleryi Baron *Korf 2-gi*, i mianowany Dowódzcą 2 bryg. 2 dyw. dragonów z pozostaniem w konnej artylleryi.— Dowodzący półkiem gwardyjskim ułanów Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia MICHAŁA *Matwiejew 1-szy* z zatwierdzeniem na témże dowództwie — Sprawujący obow. Naczelnika Sztabu oddzielnego korpusu Kaukazkiego, ze Sztabu Jeneralnego *Kotzebue 2-gi*, i zatwierdzony Naczelnikiem tegoż sztabu, z pozostaniem w sztabie Jeneralnym. — Oberprokuror Najśw. Rządzącego Synodu, z półku huzarów gwardyi Adjutant skrzydłowy Hrabia *Protasow*, z zaliczeniem do orszaku Jego Cesarskiej Mości i zachowaniem dotychczasowych obowiązków. Zostają mianowani: liczący się w wojsku Jenerał-Major *Frołow 1-szy*, Inspektorem uczebnych karabinjerskich półków, z pozostaniem w wojsku. — Zarządzający Komisoryatskim Departamentem Ministerstwa Wojny, liczący się w wojsku *Chrapaczew*, Jeneralnym Kriegs-Komisarzem, z pozostaniem w wojsku.—Naczelnik Sztabu Korpusu Żandarmów Jenerał-Major *Dubelt 1-szy*, zaliczony zostaje do orszaku Jego Cesarskiej Mości, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.

— Przez Najwyższy Ukaz, pod dniem 2-m teraźniejszego miesiąca, Pan Minister Narodowego Oświecenia Najłaskawiej mianowany Rzeczywistym Radźcą Tajnym.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kantoru Dworu 2-go teraźniejszego Kwietnia, Najłaskawiej miano-

вѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству Государынѣ Императрицѣ, дѣвицы Графиня Елизавета *Толь*, Елизавета *Нейдгардтъ*, Лидія *Михайловская-Данилевская*, Марія *Ланская*, Елизавета *Фурманъ* и Наталія *Ефимовичъ*.

— Высочайшими Указами отъ того же числа, данными Правительствующему Сенату, произведены при Высочайшемъ Дворѣ слѣдующія Всемилостивѣйшія пожалованія и назначенія:

Оберъ-Гофмаршалу К. А. *Нарышкину* Всемилостивѣйше повелѣно быть Оберъ-Гофмейстеромъ, а Гофмаршалу Князю Н. В. *Долгорукову* Оберъ-Гофмаршаломъ и Президентомъ Придворной Конторы.

Шталмейстеръ Ѳ. П. *Опочининъ*, Егермейстеръ Сенаторъ Графъ В. К. *Браницкій* и Оберъ-Церемоніймейстеръ Графъ И. И. *Воронцовъ-Дашковъ*, Всемилостивѣйше пожалованы въ Дѣйствительные Тайные Совѣтники съ оставленіемъ въ прежнихъ должностяхъ.

Шталмейстеру Графу Мих. Ю. *Вielьгорскому*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Гофмейстеромъ.

Каммергеру Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Графу А. Н. *Толстому* Всемилостивѣйше повелѣно состоять въ должности Шталмейстера съ оставленіемъ и Членомъ Комитета о конно-заводствѣ Россійскомъ.

Церемоніймейстеру Графу А. П. *Шувалову* Всемилостивѣйше повелѣно быть въ должности Гофмаршала съ увольненіемъ отъ званія Совѣтника Придворной Конторы, и съ Высочайшимъ повелѣніемъ присутствовать въ оной.

— Высочайшими Именными Указами, данными Придворной Конторѣ отъ 2-го и 3-го Апрѣля, состоящіе въ Министерствѣ Иностранныхъ дѣлъ Коллежскій Ассессоръ *Богаевскій* и Титулярный Совѣтникъ Александръ *Бекъ*, Всемилостивѣйше пожалованы въ Камеръ-Юнкеры Двора Его Императорскаго Величества.

— Статскіе Совѣтники: Придворный Докторъ Я. А. *Авенаріусъ* и Врачь для пользованія больныхъ Придворнаго вѣдомства Чиновниковъ В. П. *Добровольскій*, Всемилостивѣйше пожалованы въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники.

— Высочайшею Грамотою отъ 2-го Апрѣля Директоръ Морскаго Кадетскаго Корпуса Вице-Адмиралъ И. Ѳ. *Крузенштернъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Александра Невскаго*.

— Высочайшими Грамотами отъ 29 минув. Марта, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Орденовъ: *Св. Анны первой степени Императорскою Короною украшеннаго*, Членъ Департамента Удѣловъ Тайный Совѣтникъ Мих. Сем. *Мавринъ*; *Св. Станислава первой степени*, Членъ Департамента Удѣловъ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ И. Н. *Толстой*; и *того же ордена второй степени* Членъ Департамента Удѣловъ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ А. А. *Ященко*.

— Высочайшею Грамотою отъ 2-го Апрѣля, Академикъ и Заслуженный Профессоръ Императорской Медико-Хирургической Академіи Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ А. Н. *Нелюбинъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Станислава второй степени*. (*J. de St. P.*)

—Высочайшими Указами, данными Правительствующему Сенату, минувш. Марта 27-го ч., Всемилостивѣйше повелѣно быть: Совѣтнику Минскаго Губернскаго Правленія, Статскому Совѣтнику *Фрибесу*, Вице-Правителемъ Бѣлостокской Области, Гродненскимъ Вице-Губернаторомъ, Совѣтнику 1-го Отдѣленія Бѣлостокскаго Областнаго Правленія, Коллежскому Совѣтнику *Яневичу-Яневскому*. (*Р. И.*)

Высочайшіе Указы:

Военному Совѣту.

Наблюдая непосредственно за движеніемъ всѣхъ частей управленія Военно-Сухопутными силами Имперіи, Я съ особеннымъ удовольствіемъ замѣтилъ тѣ отличные успѣхи, которыми ознаменовались дѣйствія Военнаго Совѣта, по выполненію двухъ основныхъ обязанностей, Мною на него возложенныхъ: усовершенствованію Военнаго законодательства и устройству части хозяйственной, во всѣхъ видахъ и отношеніяхъ. Утвержденныя Мною, по представленіямъ Военнаго Совѣта, новое Учрежденіе Военнаго Министерства и многія другія положенія, правила и постановленія, водворили строгій порядокъ во всѣхъ отрасляхъ его обширнаго управленія, и на самомъ опытѣ оказались вполнѣ удовлетворительными; часть хозяйственная, попечительностію Военнаго Совѣта, получила новое устройство: сокращены расходы, облегчены обороты, усовершенствованы способы всѣхъ заготовленій, образованы значительные запасы и открыта возможность къ выполненію предположенной Мною мѣры улучшенія содержанія войскъ, мѣры столько же справедливой

wane Frejlinami Najjaśniejszej Cesarzowej Jej Mości, Panny Elżbieta Hrabianka *Toll*, Elżbieta *Neidhardt*, Lidia *Michajłowska-Danilewska*, Marya *Łańska*, Elżbieta *Furmanówna* i Natalia *Jefimowiczówna*.

— Przez Najwyższe Ukazy dnia tegoż, dane Rządzącemu Senatowi, uczynione przy Najwyższym Dworze następujące Najłaskawsze mianowania i naznaczenia:

Wielkiemu Marszałkowi Dworu K. A. *Naryszkinowi* Najłaskawiej rozkazano bydź Wielkim Mistrzem Dworu, a Marszałkowi Dworu Xięciu N. B. *Dołhorukowu* Wielkim Marszałkiem Dworu i Prezydentem Kantoru Dworu.

Koniuszy T. P. *Opoczynin*, Łowczy Senator B. K. Hrabia *Branicki* i Wielki Mistrz Obrzędów J. J. Hrabia *Woroncow-Daszkow*, Najłaskawiej mianowani Rzeczywistymi Radźcami Tajnymi z pozostaniem przy obowiązkach dotychczasowych.

Koniuszemu Mich. J. Hrabiemu *Wielhorskiemu*, Najłaskawiej rozkazano bydź Mistrzem Dworu.

Szambelanowi Rzeczywistemu Radźcy Stanu A. N. Hrabiemu *Tołstowu* Najłaskawiej rozkazano zostawać w obowiązku Koniuszego z pozostaniem Członkiem Komitetu Rossyjskich stad.

Mistrzowi Ceremonii A. P. Hrabiemu *Szuwałowu* Najłaskawiej rozkazano bydź w obowiązku Marszałka Dworu z uwolnieniem od urzędu Radźcy Kantoru Dworu, i z Najwyższym rozkazem w nim zasiadania.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kantoru Dworu pod dniem 2-m i 3 m Kwietnia, liczący się w Ministeryum Spraw Zewnętrznych Assesor Kollegialny *Bohajewski* i Radźca Honorowy Alexander *Bek* Najłaskawiej mianowani Kamer-Junkrami Dworu Jego Cesarskiej Mości.

— Radźcy Stanu: Doktor Dworu J. A. *Awenarius* i Medyk do leczenia chorych Urzędników wiedzy Dworu B. P. *Dobrowolski*, Najłaskawiej mianowani Rzeczywistymi Radźcami Stanu.

— Przez Najwyższy Dyplomat pod dniem 2-m Kwietnia Dyrektor Morskiego Korpusu Kadetów Vice-Admirał J. T. *Krusenstern*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Orderu Św. Alexandra Newskiego*.

— Przez Najwyższe Dyplomata pod dniem 29-m zeszłego Marca, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderów: *Św. Anny pierwszego stopnia Cesarską Koroną ozdobionego*, Członek Departamentu Udziałów Radźca Tajny Mich. Sem. *Mawrin*; *Św. Stanisława pierwszego stopnia*, Członek Departamentu Udziałów Rzeczywisty Radźca Stanu J. N. *Tołstoj*; *i tegoż orderu drugiego stopnia* Członek Departamentu Udziałów Rzeczywisty Radźca Stanu A. A. *Jaszczenko*.

— Przez Najwyższy Dyplomat pod dniem 2-m Kwietnia, Akademik i Professor zasłużony Cesarskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii Rzeczywisty Radźca Stanu A. N. *Nielubin*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu *Św. Stanisława drugiego stopnia*.

— Przez Najwyższe Ukazy, dane Rządzącemu Senatowi, 27-go zeszłego Marca, Najłaskawiej rozkazano bydź Radźcy Mińskiego Rządu Gubernialnego, Radźcy Stanu *Fribesowi*, Vice-Rządzcą Obwodu Białostockiego; Grodzieńskim Vice-Gubernatorem Radźcy 1-go Oddziału Białostockiego Rządu Obwodowego, Radźcy Kollegialnemu *Janiewiczowi-Janiewskiemu*. (*R. In.*)

Najwyższe Ukazy:

Radzie Wojskowej.

Mając baczenie bezpośrednio na ruch wszystkich części zarządu siły zbrojnej lądowej Cesarstwa, ze szczególném zadowoleniem dostrzegłem te odznaczające się postępy, któremi oznamionowane zostały czynności Rady Wojskowej, w wypełnieniu dwóch zasadniczych obowiązków, przeze Mnie na nią włożonych: w udoskonaleniu prawodawstwa wojskowego i w urządzeniu części gospodarskiej, we wszystkich kształtach i względach. Utwierdzone przeze Mnie, podług przedstawień Rady Wojskowej, nowe urządzenie Ministeryum Wojny i wiele innych ustaw, prawideł i postanowień, wprowadziły ścisły porządek we wszystkich gałęziach tego zarządu obszernego, i w samém doświadczeniu okazały się zupełnie zaspakajającemi; część gospodarska, przez pieczołowitość Rady Wojskowej, otrzymała nowe urządzenie: umniejszone zostały wydatki, ulżone obróty, ulepszone środki wszystkich przygotowań, porobione znaczne zapasy i dana możność wypełnienia zamienionego przeze Mnie środka polepszenia utrzymania wojsk, środka tak sprawiedliwego w zasadach, jak dobroczyn-

въ основаніяхъ, сколько благотворной въ послѣдствіяхъ. Наконецъ и дѣлопроизводство Военнаго Совѣта, не замедляясь нисколько строгимъ соблюденіемъ коллегіальныхъ формъ, имѣло постоянно самое быстрое, успѣшное движеніе. Пріемля съ особенною признательностію столь примѣрно полезныя дѣйствія, Я изъявляю совершенное Мое благоволеніе: Военному Совѣту; управляющимъ всѣмъ текущимъ дѣлопроизводствомъ его, Директору Канцеляріи Военнаго Министерства, Статсъ-Секретарю Брискорну, и Управляющему Военно-Походною Канцеляріею Моею, Статсъ-Секретарю Позену, производящему всѣ дѣла по новому устройству и усовершенствованію частей управленія Военнаго Министерства.

Генералъ-Аудиторіату.

Изъ отчета Военнаго Министра за 1837 годъ, Я съ особеннымъ удовольствіемъ усмотрѣлъ, что дѣлопроизводство Генералъ-Аудиторіата въ минувшемъ году, какъ и въ предшествовавшихъ, сопровождалось полнымъ успѣхомъ, и что всѣ дѣйствія Генералъ-Аудиторіата постоянно устремлялись къ неуклонному выполненію важной обязанности, возложенной на него Учрежденіемъ Военнаго Министерства. За сіи столь отличныя дѣйствія, вполнѣ соотвѣтствующія пользамъ службы и Моимъ ожиданіямъ, Мнѣ весьма пріятно изъявить Генералъ-Аудиторіату Мое совершенное благоволеніе.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Санктпетербургѣ.
3-го Апрѣля, 1838 года. (*Р. И.*)

Въ слѣдствіе Указа Правительствующаго Сената, послѣдовавшаго по вопросу Орловской Казенной Палаты о томъ: подлежатъ ли казенные поселяне всѣхъ вообще наименованій, за не взносъ рекрутскихъ складочныхъ денегъ платежу пени, тогда какъ пеня сія, на основаніи Свода Законовъ тома 5-го Устава о податяхъ ст. 332 отмѣнена за не взносъ въ срокъ подати подушной, оброчной, на водяныя и сухопутныя сообщенія, а также за право винокуренія, онъ Г. Министръ Финансовъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ. По положенію Комитета 8 и 22 Февраля, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: не полагать пени съ казенныхъ крестьянъ за не взносъ ими въ срокъ въ казну рекрутскихъ складочныхъ денегъ. (Оп. Пр. Сен. 29 Марта 1838 г.)

— Г-нъ Статсъ-Секретарь Бахтинъ увѣдомилъ Г. Министра Юстиціи, что въ Комитетѣ Гг. Министровъ происходило разсужденіе на счетъ единовременныхъ пособій, выдаваемыхъ на основаніи 1376 ст. Св. Уст. о пенсіяхъ и единовременныхъ пособіяхъ, въ которой сказано: единовременныя пособія опредѣляются для Чиновниковъ краткое время служившихъ и по тяжкимъ болѣзненнымъ припадкамъ оставляющимъ службу. Его Императорское Величество, по положенію Комитета изволилъ находить, что изъ §§ 21 и 41 общаго пенсіоннаго устава 6 Декабря 1827 года явствуетъ, что въ семъ случаѣ подъ выраженіемъ: *краткое время служившихъ* должно разумѣть не тѣхъ, кои служили менѣе 20 лѣтъ, но прослужившихъ отъ 1 до 5 лѣтъ и слѣдственно на единовременныя при отставкѣ пособія, по приведенной выше 1376 ст. имѣютъ право только такіе изъ Чиновниковъ, служившихъ отъ 1 до 5 лѣтъ, кои по представленнымъ ими о болѣзняхъ своихъ свидѣтельствамъ могли бы подходить подъ дѣйствіе 1419 ст. Св. Пен. Уст.; но за невыслугою постановленныхъ въ оной сроковъ, т. е. менѣе 5 лѣтъ, не могутъ воспользоваться никакою пенсіею; а потому въ 1 день сего Марта, Высочайше повелѣть соизволилъ: единовременныя пособія, по неопредѣлительности сего закона дѣйствительно уже произведенныя Чиновникамъ, неимѣвшимъ, по представленнымъ о болѣзняхъ ихъ свидѣтельствамъ, права на полученіе пенсій по ст. 1419 Св. Пенс. Уст. оставивъ безъ обратнаго взысканія въ казну, утвердить; для единообразнаго же на будущее время назначенія таковыхъ пособій, на основаніи 1376 ст. того же Уст. о настоящемъ изъясненіи точнаго смысла оной объявить повсемѣстно. (Опуб. Прав. Сен. 26 Марта 1838 г.) (*С. В.*)

СТАТИСТИКА.

Промышленность, Торговля и. т. д.

Отчетъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ, за 1836 годъ.
(Продолженіе).

Садоводство.

Какъ по винодѣлію, так и по *садоводству* вообще, *Таврической* Губерніи принадлежитъ первенство предъ всѣми прочими. Урожай плодовъ въ 1836 году былъ въ ней еще менѣе хорошъ, нежели въ предшествовавшій. Въ *Кавказской* области онъ былъ также посредственъ. *Абрикосовъ* и *Персиковъ*, какъ

nego w skutkach. Nakoniec i tok spraw Rady Wojskowej, nie doznając zgoła zwłoki przez ścisłe zachowanie form kollegialnych, miał statecznie jak naszybszy i najlepszy postęp. Przyjmując ze szczególném uznaniem tak wzorowo pożyteczne działania, oświadczam zupełne Moje zadowolenie: Radzie Wojskowej, zarządzającym wszystkiemi potocznemi jej sprawami, Dyrektorowi Kancellaryi Ministeryum Wojny, Sekretarzowi Stanu Briskornowi, i Zarządzającemu Wojskową Pochodową Kancellaryą Moją Sekretarzowi Stanu Pozenowi, odbywającemu wszystkie sprawy podług nowego urządzenia i ulepszenia części zarządu Ministeryum Wojny.

Jeneralnemu Audytoryatowi.

Ze sprawozdania Ministra Wojny za rok 1837-my, ze szczególném zadowoleniem dostrzegłem, że odbywaniu Spraw Jeneralnego Audytoryatu w roku zeszłym, jako i w latach poprzedzających, towarzyszył zupełny, skutek i pośpiech i że wszystkie czynności Jeneralnego Audytoryatu statecznie dążyły do koniecznego wypełnienia ważnego obowiązku, włożonego na niego przez urządzenie Ministeryum Wojny. Za te tak odznaczające się czynności, zupełnie odpowiadające pożytkom służby i oczekiwaniom Moim, nader Mi jest przyjemnie oświadczyć Jeneralnemu Audytoryatowi zupełne Moje zadowolenie.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiey Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

W St. Petersburgu.
5-go Kwietnia 1838 roku. (*R. In.*)

Na skutek Ukazu Rządzącego Senatu, nastałego z powodu zapytania Orłowskiej Izby Skarbowej o tém: czy ulegają włościanie skarbowi wszystkich w ogólności nazwań, za niewniesienie w terminie rekruckich pieniędzy składkowych płaceniu peny, wówczas, kiedy pena ta, na osnowie Połączenia Praw tomu 5-go Ustawy o podatkach przez artykuł 332 odmieniona została za nieopłatę w terminie podatku podusznego, czynszowego, na wodne i lądowe kommunikacye, tudzież za prawo pędzenia wódki, P. Minister Skarbu czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów. Po nastałém postanowieniu Komitetu 8 i 22 Lutego, Cesarz Jego Mość Najwyżej rozkazać raczył: nie naznaczać peny z włościan skarbowych za niewniesienie przez nich w terminie do Skarbu rekruckich pieniędzy składkowych. (Op. p. Rz. Sen. 29 Marca 1838 r.)

— P. Sekretarz Stanu Bachtin uwiadomił P. Ministra Sprawiedliwości, że w Komitecie PP. Ministrów rozważano rzecz o jednorazowych wsparciach, wydawanych na osnowie 1376 artykułu Połączenia Ustaw o penssyach i jednorazowych wsparciach, w którym powiedziano: jednorazowe wsparcia naznaczają się dla urzędników, czas krótki służących, a z przyczyny ciężkich chorob służbę opuszczających. Jego Cesarska Mość, po nastałém postanowieniu Komitetu, raczył znajdować, iż z §§ 21 i 41 ogólnej ustawy o pensyach 6-go Grudnia 1827 roku okazuje się, że w tym razie pod wyrażeniem: *krótki czas służących* należy rozumieć nie tych, którzy służyli mniej, jak lat 20-cie, ale którzy wysłużyli od 1 do 5-ciu lat, a zatém na jednorazowe przy odstawce wsparcia, podług przywiedzionego wyżej 1376 artykułu, mają prawo tacy tylko z urzędników, służących od 1-go do 5-ciu lat, którzy, na mocy okazanych przez nich o swych chorobach świadectw, mogliby podlegać skutkom 1419 artykułu Połączenia Ustaw Pensyjnych; ale z powodu niewysłużenia zakreślonych w niej terminów, to jest, mniej nad 5 lat, nie mogą z żadnej korzystać pensyi; a zatém dnia 1-go teraźniejszego Marca, Najwyżej rozkazać raczył: jednorazowe wsparcia, dla niedostateczności tego postanowienia rzeczywiście już wydane Urzędnikom, którzy z przedstawionych o ich chorobach świadectw, nie mieli prawa na otrzymanie pensyi podług artykułu 1419 Połączenia Ustawy o Penssyach zostawiwszy bez uzyskania na powrót do skarbu, utwierdzić; dla jednostajnego zaś na czas przyszły naznaczania takowych wspomożeń, na osnowie 1376 artykułu tejże Ustawy o niniejszém objaśnieniu istotnej jego myśli, ogłosić w całém państwie. (Op. przez R. S. 26-go Marca 1838 roku). (*G. S.*)

STATYSTYKA.

Przemysł, Handel i t. d.

Zdanie Sprawy Ministra Spraw Wewnętrznych, za rok 1836.
(*Ciąg dalszy*).

Ogrodnictwo.

Tak pod względem winnic, jako i *ogrodnictwa* w ogólności, należy się Gubernii *Tauryckiej* pierwszeństwo przed wszystkiemi innemi. Urodzaj owoców w r. 1836 był w niej gorszy jeszcze, niżeli w roku poprzedzającym. W obwodzie *Kaukazkim* także był mierny. *Moreli i brzoskwiń*, równie jak w Krymie, tak i w

въ Крыму, такъ въ Кавказской области, вовсе не было. *Куляжта*, посѣяннаго въ Кизлярскомъ уѣздѣ, Г. *Арбшевымъ* въ 1836 году получено около 30 пудъ. *Хлопчатой бумаги* посѣяно имъ также до 7¼ пудъ, и получено 35. *Риса* посѣяно жителями Кизляра и округа его 15,000 пудъ, а собрано только 50,000. *Желтинника* (Rhus Cotinus) въ Кизлярскомъ и Моздокскомъ округахъ, на песчаныхъ буграхъ, собрано до 10,000 пудъ; онъ отправляется во внутреннія губерніи, для продажи нашимъ фабрикантамъ. *Каперсовъ* собрано въ Кизлярскихъ степяхъ до 8,000 пудъ: они большею частію отправлены въ Астрахань и на Нижегородскую ярмонку.

Учрежденное въ 1835 году въ Москвѣ *Общество Любителей Садоводства*, состоящее подъ Высочайшимъ покровительствомъ Государыни Императрицы, успѣло въ теченіи одного года сдѣлать многія полезныя распоряженія на дачѣ *Студенецъ*, пожалованной Ея Величествомъ во временное владѣніе общества; всѣ строенія сей дачи исправлены; оранжереи, въ которыхъ не было никакихъ растеній, теперь полны лучшихъ и рѣдкихъ; посажено много плодовыхъ деревъ, и положено начало къ разведенію огородныхъ овощей; посѣяны также разныя иностранныя техническія и медицинскія растенія, съ цѣлію усвоить ихъ Московскому климату.

Шелководство.

Шелка въ 1836 году выдѣлано, по сю сторону Кавказскихъ горъ, около 250 пудъ, менѣе противу 1835 г.—112 пудъ 27 ф. Только въ *Кавказской* области количество выдѣланнаго шелка въ 1836 году было значительнѣе, нежели въ 1835; впрочемъ и тамъ поздніе весенніе морозы погубили много древесныхъ почекъ. Въ *Кизлярѣ* шелкъ продавался по 10 и 11 рублей, а по станицамъ и селеніямъ—даже по 8 и 9 р. за фунтъ. Шелкъ выдѣланный въ *Херсонской* Губерніи, гдѣ деревья также отъ мороза чрезвычайно пострадали, большею частію былъ проданъ Обществу Сельскаго Хозяйства Южной Россіи по 2½ руб. серебромъ за фунтъ. Въ *Крыму* шелкъ посредственной доброты продавался по 12 и 14 руб. за фунтъ *). Въ *Астраханской* Губерніи, кромѣ 15 пудъ чистаго шелка, добыто еще 6 пуд. 27 фунт. шелка хлопчатаго; послѣдняго пудъ продавался отъ 160 до 200 р., а за первый платили отъ 600 до 650 руб.

Въ началѣ 1836 года, я имѣлъ счастіе представлять Вашему Императорскому Величеству образцы шелковъ, выдѣлываемыхъ въ имѣніи Кавказскаго помѣщика *Реброва*, и Ваше Величество изволили разсматривать ихъ съ особеннымъ благосклоннымъ вниманіемъ. Въ Октябрѣ Г. *Ребровъ* сообщилъ Министерству, что онъ выписалъ чрезъ Кяхту настоящихъ *Китайскихъ* червей, принадлежащихъ къ той породѣ, которая производитъ отличный шелкъ *Сина*; въ разведеніи ихъ онъ имѣлъ полный успѣхъ, и получилъ уже отъ сихъ червей шелкъ высокаго достоинства.

(*Продолженіе впредь*).

*) Морозы въ концѣ Апрѣля убили въ Крыму на тутовыхъ деревахъ листъ уже развитый. Главный Инспекторъ шелководства дѣлалъ, при семъ случаѣ, любопытные опыты надъ шелковичными червями, которыхъ онъ кормилъ различными растеніями; хотя иныя изъ сихъ растеній они и ѣли нѣсколько недѣль сряду, но ни одинъ червь не доведенъ симъ кормомъ до того, чтобы свилъ свой пузырекъ: большая часть погибла прежде 4 сна, и не многіе только пережили сію эпоху своего существованія.

obwodzie Kaukazkim, zgoła prawie nie było. *Sezamu* (Sesamum orientale), zasianego w powiecie Kizlarskim, u P. *Arjeszewa*, w r. 1836 zebrano blisko 30 pudow. *Bawełny*, której zasiano u niego do 7¼ pud., zebrano 35 pud. *Ryżu* wysieli mieszkańce Kizlaru i okręgu Kizlarskiego 15,000, a zebrali tylko 50,000 pudow. *Sumaku* (Rhus Cotinus), zebrano w okręgach: Kizlarskim i Mozdokskim, na piasczystych pagórkach, do 10,000 pudow; wywożą go do Gubernij środkowych dla sprzedaży naszym fabrykantom. *Kaparow* zebrano w stepach Kizlarskich do 8,000 pudow, które po większej części wysłane zostały do Astrachania i na jarmark Niżegorodzki.

Zawiązane w r. 1835 w Moskwie *Towarzystwo Miłośnikow Ogrodnictwa*, zostające pod Najwyższą opieką Najjaśniejszej Cesarzowej, zdołało w ciągu jednego r. zaprowadzić wiele pożytecznych rozporządzeń na folwarku *Studeniec*, oddanym mu przez Jej Cesarską Mość w czasową administracyą; wszystkie zabudowania tego folwarku zostały poprawione; szklarnie, w których żadnych nie było roślin, teraz pełne są pięknych i rzadkich; posadzono wiele drzew owocowych, i dano początek zaprowadzeniu ogrodowin; posiano także rozmaite zagraniczne, w technice i medycynie używane rośliny, celem oswojenia ich z klimatem miasta Moskwy.

Jedwabnictwo.

Jedwabiu w r. 1836 otrzymano w prowincyach, z tej strony gór Kaukazkich położonych, około 250 pudow, a zatém mniej, niżeli w r. 1835, pudow 112 funtow 27. Tylko w obwodzie Kaukazkim ilość wyrobionego jedwabiu w r. 1836 była znaczniejszą, niż w r. 1835; wreszcie i tam późne mrozy wiosenne wygubiły wiele pączkow na drzewach. W Kizlarze sprzedawano funt jedwabiu po 10 i 11 rub. ass., a po stanicach i wsiach, nawet po 8 i 9 rub. ass. Jedwab' zebrany w Gubernii Chersońskiej, gdzie drzewa także od mrozow niezmiernie ucierpiały, po większej części sprzedany został Towarzystwu Gospodarstwa Wiejskiego Rossyi południowej, po 2½ rub. srebr. funt. W Krymie jedwab' miernej dobroci sprzedawano po 12 i 14 rub. ass. funt. *). W Gubernii *Astrachańskiej*, oprócz 15 pudow czystego jedwabiu, zebrano nadto 6 pudow 27 funtow bawełniastego; ostatni sprzedawano po 160 do 200 rub. ass. pud, a za pierwszy płacono po 600 do 650 rubli.

W początku r. 1836 miałem szczęście przedstawiać Waszej Cesarskiej Mości próbki jedwabiów, wyrabianych w majętności *Rebrowa*, obywatela Kaukazkiego, które W. C. Mość ze szczególną uwagą oglądać raczyłeś. W Październiku P. *Rebrow* zawiadomił Ministerstwo, że sprowadziwszy przez Kiachtę prawdziwe jedwabniki *Chińskie*, z gatunku, z którego wyrabiają wyborny jedwab' *Sina*, udało mu się je rozmnożyć, i otrzymać już z nich jedwab' niepospolitej dobroci.

(*Dalszy ciąg nastąpi*).

*) Mrozy przy końcu Kwietnia, zniszczyły w Krymie rozwinięte już liście na drzewach morwowych. Główny Inspektor jedwabnictwa robił z tego powodu ciekawe doświadczenia z jedwabnikami, karmiąc je rozmaitemi roślinami: a chociaż jedwabniki żyły niektóremi z tych roślin wciąż przez kilka tygodni, żadna przecięż liszka nie była w stanie przy tém pożywieniu uwić kokonu; większa ich część zginęła przed 4-tem zaśnieniem, a tylko mała ilość przetrwała ten peryod swojego istnienia.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 12-го Апрѣля.

Эрцъ-Герцогъ Фердинандъ *д'Эсте*, послѣ торжественнаго закрытія засѣданій Сейма, въ Трансильваніи, прибылъ въ сію столицу. Неизвѣстно еще, вступитъ ли Герцогъ, по прежнему, въ должность Генералъ-Губернатора Галиціи, какъ по военной такъ и по гражданской частямъ.

— Обрядъ умовенія ногъ въ великій четвертокъ, происходилъ во дворцѣ обыкновеннымъ порядкомъ. Ихъ Императорскія Величества совершили обрядъ сей, въ присутствіи вдовствующей Императрицы, Эрцъ-Герцога *Франца* и его супруги, Эрцъ-Герцога *Карла* и его сыновей и Эрцъ-Герцоговъ *Іоанна* и *Людвика*.

— Князь Павелъ *Эстергази* заказалъ для себя, на торжество коронаціи Англійской Королевы, богатый Венгерскій костюмъ, который, какъ говорятъ, будетъ стоить 500,000 рейнскихъ гульденовъ; одни сапоги, вышитые золотомъ и украшенные драгоцѣнными камнями, стоятъ 8,000 гульд.

— Пожертвованія въ пользу несчастныхъ жителей Венгріи, потерпѣвшихъ отъ наводненія, продолжаются съ постояннымъ успѣхомъ. Жители г. Вѣны пожертвовали 300,000 рейн. гульд. Большая часть этой

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 12 go Kwietnia.

Arcy-Xiąże Ferdynand *d'Este*, po uroczystém zakończeniu Sejmu Siedmiogrodzkiego w dniu 31 z. m. powrócił do naszej stolicy. Nie jest jeszcze wiadomém z pewnością: czy obejmie dawniejsze swoje urzędowanie, jako Jeneralny Gubernator Cywilny i Wojskowy Królestwa Galicyi.

— Obrząd umywania nóg w Wielki-Czwartek odbywał się w zamku zwyczajnym sposobem. Cesarz i Cesarzowa osobiście dopełniali tego obrzędu, w obecności Cesarzowej wdowy, Arcy-Xięcia *Franciszka* i jego Małżonki, Arcy Xięcia *Karola* i jego synów, oraz Arcy-Xiążąt *Jana* i *Ludwika*.

— Xiąże Paweł *Esterhazy* obstalował dla siebie, na uroczystość koronacyi Królowej angielskiej, spaniały węgierski ubiór, który ma kosztować 500,000 reńskich. Same ciżmy, wyszywane złotem i drogiemi kamieniami wysadzane, kosztują 8,000 reńskich.

— Ciągle trwa zapał w niesieniu pomocy nieszczęśliwym mieszkańcom Węgierskim, powodzią dotkniętym; sami mieszkańcy Wiednia złożyli na ten cel 500,000 reń., do czego przyczyniła się najwięcej lote-

суммы собрана съ продажи билетовъ на лоттерею, составленную подъ завѣдываніемъ Княгини *Меттерних*ъ. Турецкіе Посланники, назначенные къ Вѣнскому и Берлинскому Дворамъ, участвовали въ семъ благотворительномъ дѣлѣ. Первый изъ нихъ прислалъ для разыгрыша въ лоттерею драгоцѣнную шаль, а другой серебряный кубокъ. (*О. Г. Ц. П.*)

— За нѣсколько дней проѣзжала здѣсь Д-ца *Тальони* изъ Варшавы въ Парижъ, но неявлялась въ театрѣ, потому, что дирекція не хотѣла ей дать требуемыхъ 200 червон. за каждое представленіе.

— Турецкіе Посланники при здѣшнемъ и Берлинскомъ Дворѣ, *Рифатъ* Бей и *Кіамиль* Паша, представлялись 9 го ч. Государствен. Канцлеру Князю *Меттерниху*. *Рифатъ*-Бей имѣетъ около 33 лѣтъ, ловокъ въ обращеніи и веселъ; Кіамиль-Паша знаетъ нѣсколько по Славянски, но оба рѣшились непремѣнно обучаться Французскому языку, который уже нѣсколько понимаютъ. Оба они показываютъ большое любопытство и желаютъ все изслѣдывать и это служитъ доказательствомъ, (какъ неоднократно писали изъ Константинополя) что ихъ посольство съ многочисленною свитою молодыхъ Турокъ, назначено съ цѣлію, ознакомить ихъ съ просвѣщеніемъ и ввести оное въ Турціи. Изъ 25 находящихся при нихъ молодыхъ Турокъ, Секретари обоихъ Посланниковъ неимѣютъ болѣе 20 лѣтъ отъ роду; кромѣ того Кіамиль-Паша, взялъ съ собою младшаго своего брата, а Армянинъ, который говоритъ только по турецки и по французски, служитъ ему переводчикомъ. Изъ всей свиты обоихъ Посланниковъ ни одинъ не знаетъ Нѣмецкаго языка. Совѣтникъ Турецкаго посольства Г. *Маурojени*, ѣздилъ на встрѣчу имъ изъ Вѣны. Кіамиль-Паша, останется здѣсь на 10 или 12 дней, послѣ чего прямо отправляется въ Берлинъ. (*G. C.*)

Франція.

Парижъ, 14-го Апрѣля.

Король намѣревается лѣтомъ съѣздить въ Бордо и въ Байонну.

— Снова носятся слухи, что Герцогъ *Немурскій* будетъ назначенъ Вице-Королемъ въ Алжирѣ. Въ такомъ случаѣ онъ отправится въ Африку въ сопровожденіи Гг. *Лоранса*, въ качествѣ Министра Внутреннихъ дѣлъ; *Боланже*, въ званіи Министра Юстиціи и Ген. *Гаксо* въ должности Военнаго Министра.

— Король на дняхъ давалъ частную аудіенцію Г-ну *Сильвестру де Саси*, который поднесъ Е. В-ву послѣднее сочиненіе извѣстнаго отца своего о религіи Друзовъ.— Г. *Тексье* представилъ Герцогу *Орлеанскому* первый экземпляръ своего сочиненія, содержащаго описаніе Малой Азіи.

— Слышно навѣрное, что Герцогъ *Немурскій* не будетъ въ Лондонѣ во время коронаціи Королевы *Викторіи*.

— *Монитеръ* сообщилъ слѣдующее извѣстіе изъ Портъ-о-Пренсъ отъ 15 Февраля: „Появленіе на купеческихъ корабляхъ желтой горячки, приписать только должно нездоровому мѣстоположенію, гдѣ они остановились; военные корабли стоящіе въ отдаленнѣйшемъ положеніи, свободны отъ сей болѣзни.“

— Палата Депутатовъ производитъ совѣщанія о проектѣ закона касательно подвергшихся сумасшествію.

— Въ послѣднемъ засѣданіи Академіи нравственныхъ и политическихъ наукъ, Г. *Кузенъ* изъ записокъ Доктора *Губрауера* въ Берлинѣ, сообщилъ извѣстіе, обратившее общее вниманіе, именно, что подлинникъ проекта предложеннаго Великимъ *Лейбницомъ* Королю *Людвику XIV* о предпринятіи *Французской экспедиціи въ Египетъ*, открытъ Г-мъ *Пецъ*, библіотекаремъ въ Ганноверѣ. Часть онаго писана собственною рукою *Лейбница*, остальное имъ просмотрено и исправлено. Въ тоже время Г. *Фуилье* въ библіотекѣ Института открылъ копію сегожъ сочиненія, которую *Мортье* велѣлъ взять и препроводить первому тогдашнему Консулу. — Потомъ Г-нъ *Биньонъ* читалъ продолженіе своей исторіи Наполеона въ 1812 году и несчастной для него войны сего времени.

— Увѣдомляютъ изъ Логроньо отъ 7 ч. с. м.: „Слышно о происшедшемъ сраженіи между Христиносскимъ Генераломъ *Квинтана* и Карлистами подъ командою Аббата *Мерино*, бывшемъ 4 го ч. с. м. близъ Ретуэрта. *Леонъ эль-Конде* съ 4-мя баталіонами, 7 эскадронами и 2 пушками перешелъ чрезъ Эбро при Кадатравѣ. Инфантъ *Донъ-Себастіанъ* и *Виллареаль*, кажется хотятъ перейти чрезъ Эбро въ окрестностяхъ Тудела, для доставленія помощи Генералу *Таррагаль*, но *Але* съ своею дивизіею занимаетъ всѣ мѣста возможныя къ переправѣ, начиная отъ Пуэбла до Каль-гора.“

15-го Апрѣля.

Принца *Жоанвильскаго* ожидаютъ въ Нью Іоркъ,

rya, pod przewodnictwem Xiężnej *Metternich* dokonana. Nawet Turecccy Posłowie, przeznaczeni do tutejszego i berlińskiego dworu, kosztownemi przedmiotami przyczynili się do tej szlachetnej zabawy; pierwszy bowiem dał w tym celu szal kosztowny, a drugi, kubek srébrny. (*G.R.K.P.*)

— Przed kilką dniami przejeżdżała tędy Panna *Taglioni* z Warszawy do Paryża, ale nie występowała na teatrze, ponieważ dyrekcya nie chciała jej dadź żądanych 200 czerw. zł. za każde wystąpienie.

— Posłowie tureccy przy tutejszym i berlińskim dworze, *Rifaat*-Bej i *Kiamil*-Basza, byli przedstawiani, d. 9, Xięciu *Metternichowi*, kanclerzowi państwa. *Rifaat*-Bej może mieć około lat 33, jest przyjemny i żywy; Kiamil-Basza będzie zapewne blizko 6 lat starszy, także pięknej postaci i pięknych przymiotów. Obadwa mówią tylko po turecku; Kiamil Basza umie cokolwiek po słowiańsku, ale obadwa postanowili uczyć się języka francuzkiego, którego mają już niejaką znajomość. Obadwa okazują wiele ciekawości i chęci zbadywania wszystkiego, co przekonywa, jak nie raz donoszono już ze Stambułu, że ich posłannictwo z licznym orszakiem młodzieży tureckiej, ma na celu obeznanie ich z oświatą i wprowadzenie tejże do państwa tureckiego. Z 25 znajdujących się przy nich młodych Turków, sekretarze obudwóch posłów, nie mają więcej, jak po lat 20 wieku; prócz tego wziął z sobą Kiamil-Basza swego młodszego brata, a Ormianin, mówiący tylko po turecku i francuzku, służy mu za tłómacza. Z całego obudwóch posłów orszaku, żaden nie umié po niemiecku. Radźca Poselstwa Tureckiego, Pan *Maurojeni*, wyjeżdżał z Wiednia na ich spotkanie. Kiamil-Basza zabawi tu dni 10 lub 12, po czém udaje się wprost do Berlina. (*G. C.*)

Francya.

Paryż, dnia 14 Kwietnia.

N. Pan ma w tym roku w miesiącach letnich odwiedzić Bordeaux i Bayonnę.

— Znowu mówią, że Xiąże *Nemours* ma bydź mianowany Vice-Królem Algieru; w takim przypadku towarzyszyliby mu do Afryki jako Ministrowie: P. *Laurence*, Spraw Wewnętrznych, P. *Bolanger*, Sprawiedliwości, a Jenerał *Haxo*, Wojny.

— Król dał w tych dniach posłuchanie prywatne Panu *Sylvestre de Sacy*, który złożył Monarsze ostatnie dzieło sławnego ojca swego, o religii Druzów. — Xięciu *Orleans* ofiarował P. Ch. *Texier*, pierwszy exemplarz swego dzieła, obejmującego opis Azyi Mniejszej.

— Słychać teraz z pewnością, że Xiąże *Nemours* nie będzie obecny w Londynie na koronacyi Królowy *Wiktoryi*.

— *Monitor* doniósł z Port-au-Prince, pod d. 15 Lutego, co następuje: „Pokazanie się na okrętach kupieckich żółtej gorączki, tylko niezdrowemu miejscu, gdzie stanęły na kotwicy, przypisać należy; okręty wojenne, znajdujące się w dalszej od miasta odległości, są od tej choroby ochronione.“

— Izba deputowanych naradza się nad projektem do prawa o cierpiących pomieszanie umysłu.

— Na ostatniém posiedzeniu Akademii umiejętności moralnych i politycznych, udzielił Pan *Cousin*, z pism doktora *Gubrauer* w Berlinie, wiadomość, która powszechne sprawiła zajęcie, to jest: doniósł P. Cousin, że oryginał projektu, podanego przez Wielkiego *Leibnitza* Królowi *Ludwikowi XIV*, względem przedsięwzięcia *wyprawy francuzkiej do Egiptu*, został wynaleziony przez P. *Petz*, bibliotekarza w Hannowerze. Część tego projektu jest napisana własną ręką Leibnitza, reszta przez niego przejrzana i poprawiona. W tymże czasie znalazł Pan *Fouillet* w bibliotece instytutu, kopią tegoż samego dzieła, którą Jenerał *Mortier* wziąc był kazał i ówczasowemu pierwszemu konsulowi przesłać.— Następnie czytał Pan *Bignon* wyjątki dalsze swojej historyi Napoleona, z epoki 1812 roku i nieszczęśliwej dla niego wojny tego czasu.

— Donoszą z Logroño pod 7 b. m: „Słychać o stoczonej bitwie między Krystynistowskim Jenerałem *Quintana* a Karolistami pod dowództwem Xięcia *Merino*, która w dniu 4-tym b. m. pod Retuerta zajść miała. *Leon-el-Conde*, przeszedł we 4 bataliony, 7 szwadronów i z 2 armatami przez Ebro pod Calatrava. Infant *Don Sebastian* i *Villareal*, zdają się mieć chęć przejścia przez Ebro w okolicy Tudela, dla doprowadzenia posiłków Jenerałowi *Tarragal*, ale *Alaix* zajmuje ze swoją dywizyą wszystkie miejsca do przeprawy sposobne, począwszy od Puebla aż do Cal-hora.“

Dnia 15-go.

Xiąże *Joinville* spodziewany jest w Nowym-Jorku,

гдѣ жительствующіе тамъ Французы дѣлаютъ разныя приготовленія для принятія высокаго гостя. Назначенъ даже для сего комитетъ.

— Слышно, что вмѣсто Генерала *Алавы* будетъ Испанскимъ Посланникомъ при здѣшнемъ Дворѣ Маркграфъ *Агиларъ*, тотъ самый, который удалился послѣ происшествій въ Логроньи.

— *Garde National*, журналъ издаваемый въ Марселѣ, утверждаетъ, что Евзебій *де Саль*, Профессоръ Арабскаго языка, отправленный по ученому предмету на востокъ, и жительствующій въ Египтѣ, получилъ дозволеніе отъ Вице-Короля осмотрѣть главную библіотеку въ Аль-Альзгарѣ и пользоваться ею усмотрѣнію.

— Изъ Нанта отплыло 100 пассажировъ въ Маракайбо, чтобы поселиться въ этой мало извѣстной сторонѣ.

— *Phare de Bayonne* увѣдомляетъ, что *Донъ-Карлосъ* безпрерывно проживаетъ въ Эстеллѣ, и вовсе не видно, чтобы онъ выѣхалъ оттуда.

Байонна, 13-го Апрѣля.

Карлистскій Генералъ *Гергe* осаждаетъ Виллануэва де Мена, ключь въ Сантандерскую провинцію. Изъ Витторіи отправлены два баталіона для подкрѣпленія *Фирмина Ирiарте*. *Эспартеро* лежитъ въ постели въ Бривіеска. За нѣсколько дней на самой границѣ во время проѣзда задержавъ Архіепископъ *де Сантъяга де Куба* и отправленъ въ здѣшній городъ гдѣ находится подъ строгимъ карауломъ. (*G. C.*)

Англія.

Лондонъ, 14 го Апрѣля.

Цехъ Лондонскихъ золотыхъ дѣлъ мастеровъ, богатѣйшій въ цѣломъ свѣтѣ, приготовляетъ празднество для Королевы, 24-го Мая, въ принадлежащемъ ему зданіи биржи. Ея В. милостиво приняла приглашеніе. Празднество сіе будетъ состоять изъ торжественнаго бала (*bal paré*) и великолѣпнаго пиршества. Зала освѣтится газомъ, пламя коего, нарочно закрытое, будетъ изливать свѣтъ подобный лунному. Въ срединѣ залы, въ устроенномъ бассейнѣ, окруженномъ рѣдчайшими растеніями, пущены будутъ золотыя и серебряныя рыбки. Въ залѣ будутъ играть вокальная и инструментальныя музыки. На покупку ковра, который будетъ разостланъ въ столовой залѣ, опредѣлено 1,000 ф. ст. а кресла будутъ стоить по 40 гиней каждое.

— Памятникъ, воздвигаемый въ честь *Нельсона* будетъ сооруженъ на Трафальгарской улицѣ, въ назначенномъ для сего Правительствомъ мѣстѣ. Художникамъ предложено представить на оный планы. Памятникъ будетъ стоить до 30,000 ф. ст. До сихъ поръ собрано только 6,300 ф. ст. (*О. Г. Ц. П*)

— Предложеніе Г-на *Тальфура*, на счетъ опредѣленія била противу перепечатыванія книгъ, непремѣнно встрѣтитъ болѣе сопротивленія, нежели какъ сначала полагали. Все общество типографщиковъ, книгопродавцевъ, переплетчиковъ, бумагозаводчиковъ, и проч. подало въ Парламентъ множество прошеній, утверждая, что таковое опредѣленіе, было бы нарушеніемъ ихъ вѣковыхъ правъ. Посему если и удержится проектъ Г-на *Тальфура*, то съ большими перемѣнами.

— Вмѣсто Графа *Себастіани*, Король Французовъ уполномочилъ временно Г-на *Буркенея* исправляющимъ дѣла.

— Городъ Вашингтонъ заказалъ у скульптура *Персико* въ Неаполѣ, статую Христофора *Колумба*. Она будетъ поставлена на большой площади противу капитолія и представлять великаго мореплавателя, въ минуту, когда онъ извѣщаетъ Европу объ открытіи новаго свѣта. *Персико* отправился уже въ Мадритъ, гдѣ находятся два, какъ уже давно слышно, весьма похожіе портреты Колумба. (*G. C.*)

Нидерланды.

Гага, 15-го Апрѣля.

На тайномъ засѣданіи законодательныхъ палатъ, о которомъ уже нѣсколько разъ мы упоминали, Министръ Иностранныхъ Дѣлъ сообщилъ дипломатическую ноту, поданную Нидерландскимъ посланникомъ Г. *Деделемъ*, на Лондонской конференціи, посламъ пяти первостепенныхъ державъ. Въ этой нотѣ изъяснено, что хотя Король и желаетъ принять со всѣми подробностями условія трактата объ отдѣленіи Бельгіи отъ Голландіи, и самъ возобновилъ прерванные по сему предмету переговоры, но въ слѣдствіе непредвидѣнныхъ обстоятельствъ, по несоотвѣтственности въ намѣреніяхъ и дѣйствіяхъ причастныхъ къ дѣлу сторонъ, Его Величество нашелъ себя вынужденнымъ, признать дѣло сіе несостоявшимся. Въ слѣдъ за симъ, Министръ въ произнесенной имъ рѣчи, объяснилъ причины прерванія переговоровъ. Затрудненія въ

gdzie zamieszkali Francuzi czynią wielkie przygotowania na przyjęcie znakomitego gościa. Wyznaczono już nawet komitet, który się tém zajmuje.

— Słychać, że na miejscu Jener. *Alava*, będzie Posłem Hiszpańskim przy tutejszym dworze, Margr. *Aguilar*, ten sam, który się usunął po wypadkach w La-Grania.

— *Garde national*, dziennik wychodzący w Marsylii, zapewnia, że *Eusebe de Salle*, Profesor języka arabskiego, wysłany w przedmiotach naukowych na Wschód, a bawiący teraz w Egipcie, otrzymał pozwolenie od Vice-Króla, przejrzeć sławną bibliotekę w Al-Alzhar i korzystać z niej podług upodobania.

— Z Nantes popłynęło 100 pasażerów do Maracaibo, w zamiarze osiedlenia się w tym mało znanym kraju.

— *Phare de Bayonne* zapewnia, że *Don Carlos* bawi ciągle w Estella, i nic nie zapowiada odjazdu jego z tego miejsca.

Bayonna, 13 Kwietnia.

Karolistowski Jenerał *Guergué*, oblega Villanueva de Mena, ten-to klucz do prowincyi Sant-Ander. Z Wittoryi wysłano dwa bataliony na wzmocnienie *Firmina-Iriarte*. *Espartero* leży chory w Briviesca. Przed kilką dniami zatrzymano na samej granicy, którą przebywał, Arcy-Biskupa *de Santjago de Cuba* i odprowadzono go do tutejszego miasta, gdzie pod ścisłym zostaje dozorem. (*G. C.*)

Anglia.

Londyn, dnia 14-go Kwietnia.

Królowa przyjęła zaproszenie cechu złotników na uroczystość, którą tenże cech, najbogatszy w świecie, ma wyprawić dla N. Pani, w dniu 24 Maja, we własnej giełdzie. Uroczystość ta składać się będzie z balu świetnego (bal paré) i wspaniałej biesiady. Giełda będzie oświetlona przykrytym gazem, światło księżycowe naśladującym, w środku umieszczona będzie sadzawka, napełniona złotemi i srebrnemi rybami i otoczona najpiękniejszemi i najrzadszemi roślinami. Muzyka śpiewna i instrumentalna ożywi biesiadę. Na dywan, którym ma bydź przykryta podłoga w sali jadalnej, przeznaczono 1,000 fun. szter., a na każde krzesło po 40 gwineow.

— Pomnik na pamiątkę *Nelsona*, wzniesiony będzie przy ulicy Trafalger, na placu przez Rząd w tym celu wyznaczonym. Wszyscy snycerze są wezwani do podania stosownych planów; koszta mają wynosić do 30,000 funt. szter., lecz dotychczas dopiero 6,300 funt. zebrano. (*G.R.K.P.*)

— Projekt Pana *Talfourd*, aby uchwalono bil przeciwko przedrukowywaniu dzieł, znajdzie większy niezawodnie opór, aniżeli z początku sądzono. Całe zastępy drukarzy, księgarzy, introligatorów, papierników i t. p. podały do Parlamentu mnogie petycye, dowodząc, że podobna uchwała byłaby naruszeniem praw ich odwiecznych. Jeżeli więc projekt Pana *Talfourd* utrzyma się, to chyba z wielkemi tylko modyfikacyami.

— Na miejsce Hr. *Sebastianiego*, umocował Król Francuzów tymczasowie Pana *Bourquenry*, jako sprawującego interessa.

— Miasto Washington zamówiło u rzeźbiarza *Persico* w Neapolu, posąg Krzysztofa Kolumba. Ma on bydź postawiony na wielkim placu przeciwko kapitolu i przedstawiać wielkiego żeglarza, w chwili, gdy zawiadamia Europę o odkryciu Nowego-Świata. Persico pojechał już do Madrytu, gdzie są dwa, jak wieść od dawna niesie, bardzo podobne portrety Kolumba. (*G. C.*)

Niderlandy.

Haga, dnia 15 Kwietnia.

Na kilkakrotnie wspominanem posiedzeniu tajném Izb prawodawczych, udzielił im Minister Spraw Zagranicznych notę dyplomatyczną Posła Niderlandzkiego, P. *Dedel*, podaną na Konferencyi londyńskiej, Posłom pięciu Wielkich Mocarstw. Nota ta zawiera, że Jubo N. Pan pragnął we wszystkich szczegółach przystąpić do warunków, mających na celu zupełne rozdzielenie Belgii od Hollandyi, i sam wznowił przerwane w tym przedmiocie narady; zmuszony jest jednak, z wypadku nieprzewidzianego, pochodzącego z braku wzajemnych styczności w zamiarach i działaniach obu stron interessowanych, uważać całą tę sprawę za niedoszłą do skutku. — W mowie mianej następnie, rozwinął Minister powody zerwania zaczętych narad, wymieniając, że cała trudność wynika z przyczyny łasu Grynwaldzkiego, na którego wycięcie Niemiecki-Związek z przyczyn

этомъ дѣлѣ возникли: во 1-хъ потому, что Германскій союзъ не соглашался на срубку Гринвальденскаго лѣса, находя, что это было бы невыгодно въ стратегическомъ отношеніи; во 2-хъ по поводу требованія тѣмъ же союзомъ уступки части Лимбурга, въ замѣнъ княжества Люксембургскаго, поступающаго въ Белгійское владѣніе. (*О. Г. Ц. П.*)

Испанія.

Сарагосса, 10-го Апрѣля.

Національная гвардія въ Гуэскѣ разбила близъ Ангеса Карлистовъ подъ командою *Таррагаля*. Взято въ плѣнъ 500 чел., а одна Карлистская компанія перешла къ побѣдителямъ. Остальные, спасшіеся отъ пораженія, скрылись въ Сіерра де Газа.

— Баронъ *Мерэ* вмѣстѣ съ бригадиромъ *Карло*, напалъ на Карлистовъ подъ начальствомъ *Сагарри*, *Тристани* и нѣсколько другихъ начальниковъ, которымъ причинилъ значительный уронъ. Сраженіе продолжалось 36 часовъ. *Сагарра* убитъ а *Тристани* раненъ.— Французскій Генералъ *де л'Эспиносъ*, помощникъ *Кабреры* съ 1,500 чел. пѣхоты и 150 конницы, 7-го ч. с. м. выступилъ изъ Узада по направленію къ Атіи. (*G. C.*)

Турція.

Константинополь, 28-го Марта.

Говорятъ здѣсь, что въ Адріанополѣ задержанъ тайный агентъ Египетскаго Вице-Короля, отправленный съ подозрительными порученіями въ Албанію. Кажется,что слухъ этотъ распространенъ умышленно, чтобы раздражить Турокъ противу *Мегмеда-Али*.

— Вліяніе Прусскихъ Офицеровъ въ Турціи, съ каждымъ днемъ увеличивается а ихъ служба все болѣе нравится, такъ какъ они исполняютъ ее безъ всякихъ политическихъ видовъ. По сей причинѣ имъ ввѣрена гораздо обширнѣйшая дѣятельность, такъ что одинъ изъ нихъ артиллерійскій Офицеръ Г. Л., имѣетъ подъ своимъ начальствомъ 20 компаній на разныхъ пунктахъ Дарданелловъ. Такое положеніе тѣмъ важнѣе, что Порта, какъ по всему видно, приготовляется къ войнѣ съ Египетскимъ Пашею, къ чему кажется большимъ поощреніемъ послѣдняя побѣда Друзовъ.

— О военной экспедиціи Персидскаго Шаха, получены здѣсь слѣдующія подробности. 10 Февраля Шахъ завоевавъ прежде нѣкоторыя поколѣнія Курдистана, остановился близъ Герата и расположился съ 60,000 войска и 200 орудіями. Дагестанскій Сатрапа, дядя Шаха, отправился къ городскимъ воротамъ и предложилъ городу сдачу, но получилъ отказъ. Немедленно начата осада, которою распоряжаютъ иностранные Офицеры, имѣя подъ своимъ начальствомъ всѣ батареи Шаха. Кромѣ того Персидскіе Офицеры съ своими отрядами заняли весь лѣвый берегъ рѣки Герата; Персидское войско снабжено всѣмъ нужнымъ и вообще въ наилучшемъ состояніи.— Миликъ Ихмиль Министръ Шаха, договаривается на счетъ займа для своего владѣтеля съ купцами Бака и Астрахана. Защитою города управляютъ Англійскіе Офицеры принявшіе службу безъ дозволенія своего правительства. (*G. C.*)

— Изъ Дамаска пишутъ отъ 25 Февраля: Египетскія войска снова совершенно разбиты Друзами: убиты два Паши и множество Офицеровъ; отняты всѣ обозы и 3 орудія; Шерифъ-Паша обязанъ своимъ спасеніемъ преданности своихъ мамелюковъ, изъ коихъ трое защищая его, лишились жизни.— Послѣднее сраженіе происходило въ Гавранскомъ ущельи, въ трехъ миляхъ отъ Дамаска; въ этомъ самомъ мѣстѣ Египтяне понесли значительныя потери, нѣсколько разъ безполезно нападая на мятежниковъ. Ибрагимъ-Паша долженъ былъ самъ отправиться туда со всѣми почти своими войсками, набранными въ Алепѣ и Дамаскѣ, которыхъ жители, пользуясь его отсутствіемъ, взбунтовались противъ Египетскихъ властей. *Бахри*-Бей, христіанинъ, главный инспекторъ рекрутскихъ наборовъ, принужденъ былъ спасаться бѣгствомъ отъ мщенія, которымъ грозили ему жители Дамаска. Шерифъ-Паша вступилъ въ Дамаскъ съ остатками своей гвардіи, между тѣмъ какъ Ибрагимъ-Паша поспѣшно отправился изъ Гаммы въ Алепъ, чтобы утишить народное возстаніе. (*О. Г. Ц. П.*)

Португалія.

Сентъ-Юбесъ, 14 го Марта. Необыкновенно дурная погода, стоявшая здѣсь во всю зиму, причинила большой вредъ здѣшнимъ соловарнямъ, однако запасы у насъ значительны. (*Ком. Газ*)

Съ 1-го числа настоящаго мѣсяца Апрѣля, началась подписка на 2-й Кварталъ сего года, на газету Литовскаго Вѣстника.— Цѣна по прежнему 2 руб. 25 коп. сереб.

strategicznych zezwolić nie może, tudzież z wymaganego odstąpienia przez tenże Związek jednej części Limburga, w zamian za Xięztwo Luxemburskie, które na własność Belgijską przechodzi. (*G.R.K.P.*)

Hiszpania.

Saragossa, 10 Kwietnia.

Gwardya narodowa w Huesca, pobiła pod Angues Karolistów, dowodzonych przez *Tarragual*. Pojmano w niewolę 500 ludzi, a jedna Karolistowska kompania, przeszła na stronę zwycięzców. Szczątki niedobitków schroniły się do Sierra de Gasa.

— Baron *de Meer* uderzył w połączeniu z brygadyerem *Carlo*, na Karolistów pod dowództwem *Sagarry*, *Tristaniego* i kilku innych naczelników, którym zadał znaczną stratę. Walka trwała przez 36 godzin. *Sagarra* został zabity, a *Tristany* raniony.— Francuzki Jenerał *de l'Espinasse*, pomocnik *Kabrery*, wyruszył w 1,500 piechoty i 150 konnicy d. 7 b. m. z Uzad, w kierunku na Atia. (*G. C.*)

Turcya.

Stambuł, 28-go Marca.

Mówią tu, że w Adrynapolu zatrzymano tajnego ajenta Vice-Króla Egiptu, wysłanego z podejrzanemi zleceniami do Albanii. Zdaje się, że puszczono umyślnie tę pogłoskę, ażeby rozjątrzyć Turków przeciwko *Mehmedowi-Alemu*.

— Wpływ oficerów pruskich w Turcyi, staje się coraz większym, a służba ich coraz więcej upodobaną, ponieważ pełnią ją bez żadnych politycznych widoków. Z tegoto względu powierzono im daleko rozciąglejszy zakres działalności, tak dalece, że jeden z nich, oficer artyleryi P. L., ma pod swemi rozkazami 20 kompanij na rozmaitych punktach Dardanelów. To stanowisko jest tém ważniejsze, gdy wszystko zdaje się wskazywać, że Porta gotuje się do wojny z Baszą Egiptu, do czego ostatnie zwycięztwo Druzzów, zdaje się bydź bodźcem potężnym.

— O wojennej wyprawie Szacha Perskiego, mamy tu następujące szczegóły. Dnia 10 Lutego, Szach, zawojowawszy pierwiej niektóre pokolenia Kurdystanu, stanął przed miastem Herat i rozłożył się z wojskiem 60,000 i 200 działami. Satrapa Dagestanu, wuj szacha, został posłany do bramy miejskiej i wezwał miasto do poddania się, ale odmówną otrzymał odpowiedź. Zaraz potém rozpoczęto oblężenie, którém kierują oficerowie zagraniczni, mając pod swemi rozkazami wszystkie baterye szacha. Prócz tego zajęli oficerowie perscy z oddziałami swojemi, cały lewy brzeg rzeki Herat; wojsko perskie jest we wszystko dostatecznie opatrzone i w ogólności w jak najlepszym stanie. — Milik Ichmil, Minister Szacha, układa się o pożyczkę dla swego Pana z kupcami Baku i Astrachanu. Obroną miasta Herat kierują oficerowie angielscy, którzy przyjęli obowiązki służbowe bez pozwolenia Rządu swego. (*G.C.*)

— Z Damaszku piszą, z dnia 25 Lutego: wojska Egiptskie znowu całkiem pobite zostały przez Druzzow; dwóch Baszow i mnóstwo Oficerów poległo; zabrano wszystkie bagaże i trzy działa; Szerif-Basza winien swe ocalenie przywiązaniu swoich mameluków, z których trzech, broniąc go, utraciło życie. Ostatnia bitwa zaszła w wąwozie Hawran, o trzy mile od Damaszku; tu Egipcyanie po kilkokrotnych bezskutecznych na powstańców uderzeniach, ponieśli znaczne straty. Ibrahim zmuszony został udać się tam osobiście ze wszystkiemi prawie wojskami, ściągnionemi z Aleppu i Damaszku, których-to miast mieszkańce, korzystając z jego nieobecności, podnieśli rokosz przeciwko władzom Egiptskim. *Bachry*-Bej, chrześcianin, Jeneralny Inspektor zaciągu wojskowego, zmuszony był ratować się ucieczką przed zemstą mieszkańców Damaszku. Szerif-Basza wszedł do tego miasta ze szczątkami swojej gwardyi, gdy tymczasem Ibrahim z Gammy śpiesznie się udał do Aleppu, dla poskromienia powstania. (*G. R. K. P.*)

Portugalia.

Sent-Ubes, 14-go Marca. Zła nadzwyczaj pogoda, przez całą zimę tu trwająca, wiele zaszkodziła tutejszym warzelniom soli, mamy jednakże znaczne jej zapasy. (*G. H.*)

Od dnia 1-go teraźniejszego miesiąca Kwietnia, zaczęła się prenumerata na 2-gi tego roku Kwartał gazety Kuryera Litewskiego.— Cena zwyczajna rubli srebrem 2 kop. 25.

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Апрѣля 22 д. 1838 г. —Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій.*